

Ekim 2013 Sayı:42

I. Çin'de Gelişmeler

- o Ekonomi
- o Enflasyon ve Para Politikası
- o Dış Ticaret
- o Yatırımlar

II. Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

- o AB ile ilişkiler
- o ABD ile ilişkiler
- o Diğer Ülkelerle İlişkiler
- o Türkiye ile İlişkiler

III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
WashingtonD.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, WashingtonD.C.20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin’de Gelişmeler

➤ Ekonomi

Çin Cumhurbaşkanı Xi’nin, Çin ekonomisinin gelişimine güveni tam

Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği Örgütü (APEC) CEO Zirvesinde konuşan Çinli Cumhurbaşkanı Xi Jinping, tüm olumlu faktörler göz önüne alındığında Çin ekonomisinin gelecekteki istikrarlı gelişiminin devam edeceğini ve kendisinin bu konuda ülkesine sonsuz güven duyduğunu ifade etti.

Çin ekonomik büyüme hızının makul bir büyüme rakamı olduğunu söyleyen Xi, “Çin ekonomisinde her alanda beklenen gelişmeler yaşanıyor, hiçbir gelişme sürpriz değil” dedi. Ekonomide hissedilen yavaşlama Çin’in kendi yeni mevzuat ve düzenlemelerinin sonucunda hedeflenen bir durum” diye sözlerine ekledi.

Çin ekonomisindeki büyüme dinamikleri değişiyor. Ülke içi yatırımlara ve ihracata dayalı gelişim modeli yavaş yavaş yerini iç pazar tüketiminin artışına bağlı kalkınma modeline bırakıyor. Çin hükümeti tekbaşına GDP’deki hızlı artışı ekonomideki başarı kriteri olarak görmüyor, bunun yanı sıra hükümet kaliteli ve verimli büyümeyi destekliyor.

Xi, “Ülke içindeki dinamikler, kentleşme, eğitimin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar, giderek canlanan iç pazar talepleri Çin ekonomisini geleceğe güvenle taşıyacaktır” dedi. (1)

Uzmanlar, Çin Ekonomisinde Büyüme risklerini analiz etti

Li Wei, Devlet Konseyi Araştırma ve Geliştirme Merkezi Direktörü, Dünya 4. Sanayi ve Ticaret Oganizasyonları Forumu’nda yaptığı konuşmada Çin ekonomisinin 2030 yılında yavaşlayacağını ve büyüme hızının %5.5 olacağını söyledi. Li, Çin’in 2014 yılı sonu büyüme hızının % 7’yi geçebileceğini ve 2020 yılına kadar aynı seviyede kalabileceğini sözlerine ekledi.

Li’ye göre Çin ekonomisi son zamanlarda sanayideki kapasite fazlalığı, giderek yavaşlayan dış ticaret, emlak marketindeki balon tehdidi vb. gibi pekçok güçlkle karşı karşıya.

Merkezin 4000 Çinli şirketin iştirakiyle yapmış olduğu anket sonuçlarına göre; ankete katılanların % 71’i kapasite fazlalığının ekonomiyi kötü etkileceğinden endişeli. % 67.7’si ise

kapasite fazlalığı sorununun önümüzdeki üç yıl içerisinde çözülebileceğini, kısa vadede bu sorunun varlığını koruyacağını düşünüyor.

Kömür ve demir çelik fiyatları geçtiğimiz birkaç ay içerisinde talep azlığına bağlı olarak düştü.

Çin'in kömür üretiminin bu yıl 4.63 milyar metrik ton'a ulaşması bekleniyor. Ülke içindeki kömür talebinin ise sadece 4.12 milyar metrik ton olacağı tahmin ediliyor. Yıl sonu kapasite fazlalığı beklenen diğer sektörler; alüminyum, demir-çelik, güneş enerjisi, rüzgar enerjisi ve gemicilik. (2)

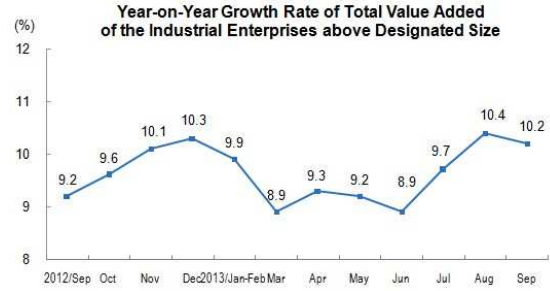
Çin hükümeti kapasite fazlalığını azaltmak için yeni bir kılavuz hazırladı

Çin Devlet Konseyi, 15 Ekim'de ülkedeki aşırı üretim fazlalığı ile mücadele edebilmek için yeni bir kılavuz hazırladığını bildirdi.

Kılavuz, kapasite fazlalığından ciddi bir şekilde zarar gören beş sektörü, demir-çelik, çimento, alüminyum, gemicilik, iyileştirmeye yönelik olarak hazırlandı.

Bu çalışma ile hükümet, istikrarlı bir büyümeyi, sanayide yeniden yapılanmayı amaçlıyor. (3)

Sanayi İşletmeleri Katma Değeri

2013 yılının Eylül ayında, sanayi işletmeleri katma değeri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10.2 arttı.

Bu yılın ilk dokuz ayında sanayi işletmeleri katma değerinde yüzde 9.6 artış oldu.

Eylül ayında 41 sanayi dalının 39'unda büyüme kaydedildi. Tekstil sanayi yüzde 8.9, ham kimyasal maddeler ve kimya sanayi yüzde 12.2, metalik olmayan mineraller sanayi yüzde 11.7, demir içeren mineraller sanayi yüzde 10.1, genel makina imalatı yüzde 9.9, otomobil sanayi yüzde 17.7, demiryolu, gemi inşaatı, havacılık sanayi ve diğer ulaşım ekipmanları üretimi yüzde 10, elektrikli makine üretimi yüzde 11.1, bilgisayar, telekomünikasyon ve diğer elektronik cihazların üretimi yüzde 11.2, elektrik ve ısı üretimi yüzde 8.7 oranında arttı. (4)

➤ Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

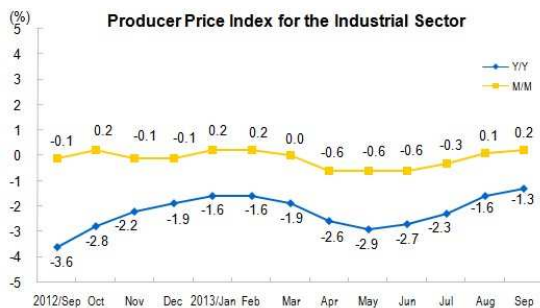

2013 yılının Eylül ayında, TÜFE % 3.1 oranında arttı. Fiyatlar şehirlerde %3, kırsal kesimlerde ise yüzde %3.3 oranında arttı.

Gıda fiyatları %6.1, gıda dışı ürünlerin fiyatları % 1.6, tüketici malları fiyatları %3.1, hizmet sektöründe fiyatlar % 2.9 oranında arttı.

TÜFE bu yılın Ocak-Eylül ayları arasında bir önceki yılın aynı dönemine göre ortalama % 2.5 oranında arttı.(5)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Eylül 2013'te ÜFE bir önceki yılın aynı ayına göre % 1.3 oranında düştü. Bir önceki aya kıyasla % 0.2 arttı. Bu yılın

Ocak ve Eylül ayları arasında ÜFE'de bir önceki yılın aynı dönemine göre ortalama % 2.1 düşüş kaydedildi.

ÜFE, madencilik sanayinde % 4, ham madde sanayinde % 2, imalat ve işleme sanayinde %1.4 düştü. Tüketim ürünlerinde üretim fiyatları % 0.1 oranında düştü. ÜFE gıda ürünlerinde % 0,4, giyim sanayinde % 1 oranında yükseldi. (6)

Çin Mali Gelirleri

Çin Maliye Bakanlığı verilerine göre, geçtiğimiz Eylül ayında, ülkenin mali gelirleri % 13.4 oranında hızlı bir artış göstererek 936.2 milyar yuan oldu. Merkezi hükümetin gelirleri iyileşen dış ticaret ve ekonomideki canlanmaya bağlı olarak % 15.5 arttı, 423.2 milyar yuan'e ulaştı.

Ülkenin mali gelirleri, bu yılın ilk dokuz ayında % 8.6 arttı, 9.84 trilyon yuan oldu.

Yine aynı dönemde ülkenin mali giderleri bir önceki yıla kıyasla % 8.8 oranında arttı, 9.15 trilyon dolar oldu. (7)

Çin bilim ve teknolojiadaki mali giderlerini daha etkili kullanmayı amaçlıyor

Çin hükümetinin bilim ve teknoloji alanında yaptığı harcamalar 2006 yılında 168.9 milyar yuan iken 2012 yılında yaklaşık % 22.73'lük büyüme kaydederek 560 milyar yuan'e ulaşmıştı.

Çin Maliye Bakanı Louji Wei, Çin'de bilim ve teknolojiye sağlanan fon sisteminin henüz gelişmiş olmadığını söyledi. Luo, "konu ile ilgili devlet kurumları ve departmanları arasında iletişim ve koordinasyon kopukluğu var. Öte yandan hükümet ve pazar arasındaki ilişkiler çok zayıf, bu durumda hükümetin bilim ve teknoloji alanındaki mali desteğinin verimliliğini azaltıyor" dedi.

Hükümet önümüzdeki dönemde bilim ve teknoloji alanındaki reformları etkili bir biçimde uygulamayı planlıyor. (8)

Çin KDV Reformu ile 13 milyar yuan vergi indirimi sağladı

Devlet Vergi İdaresi'nin verdiği bilgiler doğrultusunda Çin'in KDV Reform Sistemi şirketlerin vergi giderlerini

toplam 13 milyar dolar yuan değerinde azalttı.

Reform, toplam 2.22 milyon vergi mükellefinin vergide yükümlülüklerinin nisbeten azalmasına yardımcı oldu.

Maliye Bakanlığı, Finans ve Teknoloji Enstitüsü Direktör Yardımcısı, Jingming vergi reformunun aynı zamanda ülke ekonomisine ve şirketlerin yeniden yapılanmasına fayda sağladığını söyledi.

Jingming, "servis sektörü KDV reformundan direk olarak fayda görüyor. Uzun vadede, reformun diğer sektörlerde de uygulanmaya başlanması ile imalat sanayinin gelişimine katkı sağlayacak" dedi. (9)

➤ Dış Ticaret

Ocak ve Eylül ayları arasında Çin'in dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 7.7 arttı, 19.07 trilyon yuan oldu. İhracat % 8 oranında artarak 10.06 trilyon yuan oldu. İthalat % 7.3 arttı, 9.01 trilyon yuan'e ulaştı. Çin'in ticaret fazlası % 14.4 artışla 1.05 trilyon yuan olarak kaydedildi.

Ocak ve Eylül ayları arasında Çin ve Amerika arasındaki ticaret hacmi % 6.7, Çin ASEAN dış ticaret hacmi % 11.6,

Çin ana kıta ve Hong Kong dış ticaret hacmi % 25.6 oranlarında yükseldi. Çin Avrupa arasındaki dış ticaret % 0.8, ülkenin Japonya ile olan dış ticareti ise % 7.9 oranında azaldı. (10)

Çin yükselen pazarlar ile olan dış ticaretinde güçlüklerle karşı karşıya

17 Ekim tarihinde Çin Dış Ticaret Bakanlığı Sözcüsü, Shen Danyang, Çin dış ticaretinin yükselen pazarlardan gelen taleplerdeki düşüğe bağlı olarak yıl sonuna kadar zor günler yaşayacağını söyledi.

Çin dış ticaretinde yaşanan sorunların başında, RMB'nin hızla değerlenmesi ve giderek artan işçi maliyetleri geliyor.

Dış etkenlere bağlı olarak Eylül ayında Çin dış ticaretinde beklentilerin dışında % 0.3'lük bir düşüş kaydedildi. Shen, önümüzdeki iki üç ay daha Çin dış ticaretinde yavaş bir gelişme görüleceğini ve ülke ekonomisinin gelişimine bağlı olarak ithalatın gözle görülür biçimde artacağını sözlerine ekledi. (11)

➤ Yatırımlar

Çin'e yapılan Yabancı Direkt Yatırımlar (FDI)

2013 yılının Ocak ve Eylül ayları arasında Çin'de kurulan yabancı

işletmelerin sayında % 9.29 oranında düşüş görüldü, toplam 16351 yabancı sermayeli işletme kuruldu. Ülkeye yapılan direk yabancı yatırımların toplam değeri % 6.22 arttı, 88.6 milyar dolar oldu.

Sadece Eylül ayında reel sektörde ülkeye giren yabancı doğrudan yatırımlar % 4.88 arttı, 8.84 milyar dolara ulaştı.

10 Asya ülke ve bölgesinden (Hong Kong, Makao, Tayvan, Japonya, Filipinler, Tayland, Malezya, Singapur, Endonezya, Güney Kore) Çin'e yapılan direk yatırımlar % 7.47 arttı, 76.292 milyar dolar oldu.

Hong Kong'tan yapılan direk yabancı yatırımlar bir önceki yıla göre, % 11.16 oranında arttı, 57.895 milyar dolar oldu. Japonya'dan ülkeye giren yabancı sermaye % 5.62 arttı, 5.937 milyar dolar oldu. Güney Kore'den yapılan direk yatırımlar, %11.84 oranında artış gösterdi toplam sermaye 2.437 milyar dolara ulaştı. Tayland'dan yapılan yatırımlar % 510.7 arttı oranında artarak hızlı bir gelişim gösterdi 476 milyon dolar oldu. Amerika'nın Çin'e yatırımları bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 21.3 arttı, 2.876 milyar dolara yükseldi.

AB'nin 27 ülkesinden ülkeye giren FDI % 23 oranında arttı, \$5.94 milyar dolar olarak kaydedildi. Almanya'nın ülkeye yaptığı direk yatırımlar % 54.88 artarak 1.846 milyar dolar olarak kaydedilirken, Fransa'nın yatırımları % 8.51 artışla 673 milyon dolar oldu. (12)

Çin'in Yurtdışı Yatırımları (ODI)

2013 yılının Ocak ve Eylül ayları arasında Çinli yatırımcılar toplam 156 ülke ve bölgede toplam 3890 şirket ve projeye yatırım yaptı. Reel sektörde yapılan yurtdışı direk yatırımları %17.4 arttı, 61.64 milyar dolara ulaştı.

Ocak ve Eylül ayları arasında Hong Kong, ASEAN, AB, Avustralya, Amerika, Rusya ve Japonya'ya yapılan direk yatırımlar % 68.9 ile hızlı bir gelişim gösterdi, toplam sermaye değeri 42.47 milyar dolar oldu. Amerika, Avustralya, AB, ASEAN ve Rusya'ya yapılan direk yatırımlar hızlı bir artış gösterdi, sırasıyla % 250, % 108.1, % 83.6, % 26.4 ve % 26.4 arttı. Öte yandan, Hong Kong ve Japonya'ya yapılan yatırımlar sırasıyla % 11.7 ve % 45.5 oranında düşüş gösterdi.

Yılın ilk dokuz ayında yerel hükümetlerin gerçekleştirdiği yurtdışı direk yatırımları % 20.7 oranında arttı, 21.04 milyar dolar oldu.

Yılın ilk dokuz ayında yurtdışına en çok yatırım yapan bölgeler sırasıyla, Guangdong, Shangdong ve Jiangsu Eyaleti oldu.(13)

Yurtdışı Birleşme ve Satın Alma (M&A) faaliyetleri yılın ilk yarısında rekor düzeyde arttı

Deloitte'un Çin'deki firması tarafından hazırlanan rapora göre; Çinli firmaların yurtdışı M&A faaliyetleri yılın ilk yarısında rekor düzeye ulaştı, yıl sonuna kadar hızla artmaya devam edecek.

Bu yılın Ocak ve Haziran ayları arasında Çinli firmalar yurtdışında toplam 98 M&A gerçekleştirdi. M&A faaliyetlerinin toplam değeri 35.5 milyar dolar'a ulaştı.

Rapora göre, M&A faaliyetleri en çok enerji ve doğal kaynaklar alanlarında imzalandı. (14)

Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

➤ AB ile ilişkiler

Çin Exim Bankası yurtdışında ilk şubesini Paris'te açtı

Çin Exim Bankası geçtiğimiz Salı günü Paris'te şube açtı. Çin Exim Bankası, "Bank of China" ve "Industrial and Commercial Bank of China"dan sonra

Çin'in Paris'te açmış olduğu 3. Bankanın Başkanı Li Ruogu, bankanın Paris'in uluslararası finansal ortamda önemini göz önüne alarak burada şube açma kararı aldıklarını söyledi. Li, şubenin Fransa, Sino-Avrupa ekonomik ve ticari ilişkilerine katkı sağlayacağını dile getirdi. (15)

Çin-AB Ekonomi ve Ticaret Diyalogu verimli geçti

4. Çin-AB Ekonomi ve Ticaret Üst Düzey Diyalogu 24 Ekim'de Brüksel'de yapıldı.

Toplantıya Çin Başbakan Yardımcısı Ma Kai, Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkan Yardımcısı Olli Rehn ve AB Ticaret Komisyonu'ndan üyesi Karel De Gucht başkanlık etti. Toplantıda bir konuşma yapan Ma Kai, küresel ekonomik durumun çok karmaşık olduğu günümüz koşullarında, Çin ve AB'nin, makro ekonomi politikalarında düzenlemeler yaparak ekonomik büyümeyi sağlamak için ortak çaba harcaması gerektiğini söyledi.

AB tarafından yapılan konuşmalarda ise, Çin ve AB'nin, ticaret ve yatırım konularında yaşanan anlaşmazlıkları diyalog ve işbirliği yoluyla uygun bir şekilde çözebileceği belirtilerek bunun yapılmasının, Çin ve AB başta olmak

üzere bütün dünya ekonomisi için çok önemli olduğunu kaydedildi.

Piyasaları dışa açmayı sürdüreceklerini ifade eden taraflar, gümrük, kalite kontrolü, fikri mülkiyet ve havacılık gibi alanlardaki işbirliğini güçlendirmenin yanı sıra kentleşme, inovasyon, enerji tasarrufu ve çevre konularındaki işbirliğini genişleteceklerini dile getirdiler. (16)

AB üye ülkeleri Çin ile yatırım müzakerelerine başlamaya hazır

AB hükümeti Çin'e karşı uygulanan yatırım ve market erişimi sınırlamaları konusunda Çin ile müzakereye hazır olduklarını belirtti. Karar 18 Ekim tarihinde 28 üye ülkenin Ticaret Bakanları tarafından alındı.

Yatırım engelleri konusundaki müzakereler bu yılın Kasım ayı sonunda Pekin'de düzenlenecek olan AB-Çin Zirvesi'nde başlatılacak. Yaklaşık iki buçuk yıl sürecektir. Müzakereler sonrası ikili yatırım anlaşması imzalanması hedefleniyor.

Anlaşmalarda iki ülkenin market erişimleri konusunda iyileşmeler yapılacaktır.

AB ve Çin karşılıklı en büyük ticaret ortağı. İki taraf arasında günde 1 milyar Avro'dan fazla mal ve hizmet ticareti

yapılıyor. Ancak, AB'nin dünyadaki direk yabancı yatırımlarında Çin'in payı yalnızca %2.1. (17)

Çin ve Avrupa 45 milyar Avro değerinde para takas (swap) anlaşması imzaladı

Çin Avrupa Birliği arasında 350 milyar yuan/45 milyar Avro tutarında swap anlaşması imzalandı. Anlaşma üç yıl sürecek ve iki tarafın mutabık kalması ile bu süre uzatılabilecek.

Anlaşma Çin Halk Bankası ve AB Merkez Bankası arasında imzalandı. Anlaşma ile ikili ticaret ve finansman konularında iki tarafa destek sağlanacak.

Anlaşma kapsamında, Avrupa pazarında daha çok yuan kullanılarak, yatırım ve ticaret kolaylaştırılacak.

RMB ile yapılacak işlemler Amerikan dolarına olan bağımlılığı azaltacak.

Çin bugüne kadar toplam 22 ülke ve bölge ile 2.2 trilyon yuan değerinde swap anlaşması imzaladı. (18)

➤ ABD ile ilişkiler

Çin Amerikan tahvil varlıkları son 6 ayın en düşük seviyesinde

Ekim 22 tarihinde Amerika Hazine Bakanlığı tarafından açıklanan veriler doğrultusunda, Çin'in Amerikan tahvil

varlıkları Ağustos ayında 11.2 milyar dolar düşerek son altı ayın en hızlı düşüşünü yaşadı, 1.27 trilyon dolar oldu. Çin Amerikan tahvil varlıklarını en fazla elinde bulunduran ülke konumunda.

Japonya geçtiğimiz Ağustos ayında 13.7 milyar dolar değerinde Amerikan tahvili alarak elinde bulundurduğu Amerikan tahvillerini 1.15 trilyon dolara çıkardı, Çin'in hemen arkasından ikinci sıraya oturdu. (19)

➤ Diğer ülkeler ile ilişkiler

Li Keqiang: Çin-ASEAN Serbest Ticaret Bölgesi genişletilmeli

Çin hükümeti, Çin ile Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) arasındaki serbest ticaret bölgesinin boyutunu daha da genişletmeye hazır olduklarını açıkladı.

Çin Başbakanı Li Keqiang 25 Ekim'de Beijing'de ASEAN ülkelerinin ekonomi ve ticaret bakanlarından oluşan heyeti kabul etti. Li, bu görüşmede, Çin ve ASEAN'ın yatırım, ticaret ve kültür alanlarındaki işbirliği potansiyelinin büyük olduğuna işaret ederek, ASEAN'ın Doğu Asya'da ve bölgesel bütünleşmede öncü rol oynamasına destek verdiklerini vurguladı. Li, ASEAN ülkeleriyle karşılıklı stratejik güveni artırmayı, serbest ticaret bölgesinin

boyutunu genişletmeyi, böylece bölge halklarına refah getirmeyi arzuladıklarını söyledi. (20)

Avustralya Çin ile imzalayağı Serbest Ticaret Anlaşması'na (STA) güven duyuyor

Avustralya Başbakanı Tony Abbott 7 Ekim tarihinde Endonezya'nın Bali Adası'nda yapılan APEC Zirvesi'nde verdiği demeçte, ülkesinin Çin ile imzalayacağı Serbest Ticaret Anlaşması'nın bir yıl içerisinde tamamlanacağına inandıklarını söyledi.

Abbott, anlaşmanın 12 ay içerisinde tamamlanmasının beklendiğini belirtti. Öte yandan, Abbott, konuşmasında Yeni Zellanda ve Çin arasında imzalanmış olan STA'nın iki ülke ekonomisindeki faydalarına dikkat çekerek; Avustralya'nın her zaman yabancı yatırımlara açık olduğunu ve özellikle Çinli yatırımcılarla kazan-kazan çerçevesinde işbirliklerini artırma azminde olduklarını sözlerine ekledi. (21)

Çin'in Tianjin Kentinde hizmet sektöründe yatırım yapan Singapurlu KOBİlerin sayısı gün geçtikçe artıyor

Singapur Ulusal Kalkınma Bakanı Khaw Boon Wan, 23 Ekim'de Singapur-Tianjin Ekonomi ve Ticaret Konseyi toplantısında yaptığı konuşmada; Çin'in doğu kıyısında bulunan Tianjin kentine

Singapurlu KOBİler'in hizmet sektöründe yatırımlar gerçekleştirdiğini söyledi.

Singapurlu KOBİler Tianjin'de bu yılın ilk sekiz ayında 789 milyon dolar değerinde toplam 22 adet işbirliği anlaşması imzaladı. Singapurlu şirketler geçtiğimiz yıl sonu itibariyle toplam 27 projeye yatırım yapmıştı. Singapur Ticareti Destekleme Ajansı'ndan verilen bilgiler doğrultusunda, Tianjin'e bu yıl yapılan direk yatırımların % 80'i hizmet sektöründe gerçekleşti.

2013'ün Ağustos ayı itibariyle Singapurlu şirketlerin Tianjin'de bugüne kadar yaptıkları direk yatırımlar 800 projeye 6 milyar dolar olarak kaydedildi.

Singapur Tianjin'in en büyük 4. yatırım ortağı. Singapurlu şirketler, Tianjin'e ekoloji, ticaret, turizm, eğitim, finansal hizmetler, lojistik ve liman işletmeciliği alanlarında yatırımlar yaptı. (22)

➤ Türkiye ile ilişkiler

Liu Qibao, Abdullah Gül'le bir araya geldi

Türkiye ziyaretini sürdüren Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Üyesi ve Merkezi Propaganda Başkanı Liu Qibao dün (24

Ekim) Türkiye Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile bir araya geldi.

Liu Qibao görüşmede, Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping'in Abdullah Gül'e olan selamlarını iletti. Liu, Çin ile Türkiye halkları arasındaki dostluğun iki bin yıl önce Tarihi İpek Yolu'yla başladığına dikkat çekti. Liu, iki ülke arasında diplomatik ilişki kurulmasından bu yana geçen süre içinde, özellikle 21. yüzyıla girildikten sonra Çin-Türkiye ikili ilişkilerinin kapsamlı şekilde geliştiğini söyledi.

Çin'in Türkiye dahil olmak üzere Tarihi İpek Yolu güzergahında yer alan tüm ülkelerle siyaset, karayolu, ticaret, finans ve sivil toplum alanlarında tarihi bağları güçlendirmeye hazır olduğunu kaydeden Liu, İpek Yolu Ekonomik Kemerinin oluşturulması için ortak çaba harcayacaklarını ve böylece bu ülkelerin halklarına refah getirileceğini söyledi.

Kültürel değişimin derin etki getirebileceğine dikkat çeken Liu Qibao, Çin ve Türkiye'nin kültür ve turizm alanlarındaki işbirliği potansiyelinin büyük olduğunu belirtti. Liu Qibao, iki ülkenin işbirliği boyutunu genişletmesi, karşılıklı kültür merkezleri açılması için adımları hızlandırmaları, karşılıklı turizm tanıtım faaliyetlerini güçlendirmeleri ve kültürel değişimi derinleştirmeleri,

böylece halklararası anlayış ve dostluğu pekiştirmeleri çağrısı yaptı.

Li Qibao ayrıca, Çin Rüyası hakkında bilgi verdi.

Türkiye Cumhurbaşkanı Abdullah Gül görüşmede öncelikle Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping'e selamlarını iletti. Gül, Çin-Türkiye ikili ilişkilerinin güçlendirilmesinde liderler düzeyindeki karşılıklı ziyaretlerin aktif rol oynadığına işaret ederek, iki ülke arasında ticaret, ekonomi ve kültür alanlarındaki değişimin güçlü şekilde geliştiğini söyledi.

Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping'in ortaya koyduğu İpek Yolu Ekonomik Kemerinin fikrinin büyük önem taşıdığını belirten Gül, Türkiye'nin Çin ile el ele vererek İpek Yolu medeniyetinde yeni bir sayfa açılması için ortak çaba harcamaya hazır olduğunu söyledi. Gül ayrıca kültür, turizm ve eğitim gibi alanlardaki işbirliğin güçlendirilmesi arzusunun dile getirdi.

Liu Qibao, aynı gün Türkiye Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ ile de görüştü. (23)

Ricciardone: Çin ile anlaşmadan büyük endişe duyduk

ABD'nin Ankara Büyükelçisi Francis Ricciardone Türkiye'nin Çin füzeleri

almasından "büyük endişe duyduklarını" söyledi.

Diplomasi Muhabirleri Derneği üyeleriyle 23 Ekim'de bir araya gelen Ricciardone, Türkiye'nin füzeleri almaya karar verdiği Çin şirketi hakkında ABD'nin "yaptırım kararı olduğunu" hatırlattı. Ricciardone, "Füzeleri üreten şirkete karşı ABD'de yaptırım uygulanması konusunda iki yürütme kararı ve bir de kanun var" dedi.

Amerikan Büyükelçisi, Başbakan Erdoğan'ın "NATO bu konularda bu kadar hassas ise önce şu anda NATO üyesi birçok ülkede hâlâ Rusya'nın silahları var, onların envanterlerinde mevcuttur" açıklamasına da, "O silahlar Sovyet döneminden kalma" yanıtını verdi.

Türk Lirası	3.05909
Amerikan Doları	6.09262
AVRO	8.37081

ABD Büyükelçisi füze sorusunu yanıtlarken daha önce Türkiye ve ABD'nin savunma alanında yaptığı işbirliklerini teker teker saydı. F-16, Skorsky helikopterleri gibi pek çok projede Ankara ve Washington'un 'müttefik ve dost olarak' çok yakın işbirliği yaptıkların hatırlatan Büyükelçi, "ABD'nin yaptırım uyguladığı bir şirketle

işbirliğine girilmesi, savunma alanındaki Türkiye-ABD işbirliğini etkileyecektir" dedi. (24)

Huawei GSM-R Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları-TCDD Kayaş-Kayseri Hattı İhalesini aldı

Huawei, dünyanın önde gelen telekomünikasyon üreticisi, 22 Ekim tarihinde TCDD'nin Kayaş-Kayseri demiryolu hattının modern dijital telekomünikasyon ağı kurulumu projesini üstlendi.

Huawei aynı zamanda Eskişehir-Alayunt-Kütahya-Balıkesir ve Alsancak-Cumaovası-Torbalı-Tepeköy projelerine de katılmıştı.

Huawei projede ETCS L2 sinyal sistemini kuracak. (25)

Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (30.10.2013) (26)

➤ Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

- 28 Eylül, Çin ve Nijerya hükümetleri, Nijerya'nın başkenti Abuja'dan 150 km uzakta inşa edilecek toplam 1.293 milyar dolar değerindeki Zungeru

Hidroelektrik Projesi'ne imza attılar. Proje kapsamında, 700,000 kilovat veya 700 megavat elektrik üretimi yapılacaktır. (27)

- 30 Eylül, Çin Merkez Bankası ve İzlanda Merkez Bankası daha önce imzalamış oldukları para takas anlaşmasının süresini uzatma konusunda anlaştı. Anlaşma ile ikili finansal işbirliklerinin, ticaret ve yatırımların desteklenmesi amaçlanıyor. 3 yıl geçerliliği olacak yeni anlaşmanın değeri 3.5 trilyon yuan ya da 66 milyar ISK. (28)
- 8 Ekim, Çinli Henan Meijing Group., Amerikalı "Mooney Aviation Company"i satın alma işlemlerini Kasım ayında tamamlayacaklarını açıkladı. Şirket uçak inşaatının yanı sıra,

uçak yedek parçaları satışı, ikinci el uçak ihracatı, renevasyonu vb. gibi alanlarda çalışacak. (29)

- 13 Ekim, Manchester Airports Group; Çinli Beijing Construction Engineering Group International Co Ltd ile 800 milyon pound değerinde emlak inşaatı alanında işbirliği anlaşması yaptı. Proje kapsamında İngiltere'nin kuzeybatısında toplam 418 bin metre karelik alanda ofis, otel, depo, ileri imalat tekniklerinin uygulandığı alanlar inşa edilecek. 16 bin kişiye istihdam sağlanacak.

Kaynaklar

1. http://www.chinadaily.com.cn/business/2013-10/08/content_17012814.htm
2. http://news.xinhuanet.com/english/china/2013-10/30/c_132842341.htm
3. <http://news.163.com/13/1015/15/9B84FHC800014JB5.html>
4. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20131018_402930438.htm
5. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20131014_402930364.htm
6. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20131014_402930368.htm
7. http://gks.mof.gov.cn/zhengfuxinxi/tongjishuju/201310/t20131018_1000698.html
8. <http://finance.sina.com.cn/china/20131023/094617082144.shtml>
9. http://news.xinhuanet.com/fortune/2013-10/24/c_117861559.htm
10. <http://www.mofcom.gov.cn/article/ae/ah/diaocd/201310/20131000353978.shtml>
11. <http://www.21cbh.com/2013/10-17/3NODUyXzg1NjU3Ng.html>
12. <http://www.mofcom.gov.cn/article/ae/ah/diaocd/201310/20131000353978.shtml>
13. <http://www.mofcom.gov.cn/article/ae/ah/diaocd/201310/20131000353978.shtml>
14. http://www.chinadaily.com.cn/business/chinadata/2013-10/16/content_17035319.htm
15. <http://english.people.com.cn/business/8440737.html>
16. <http://turkish.cri.cn/781/2013/10/25/1s153023.htm>
17. http://news.xinhuanet.com/world/2013-10/18/c_117782393.htm
18. <http://finance.china.com.cn/news/gjjj/20131011/1863416.shtml>
19. http://gz.ifeng.com/jingjiqian/yaowen/detail_2013_10/23/1366636_0.shtml
20. <http://turkish.cri.cn/781/2013/10/26/1s153062.htm>
21. <http://finance.chinanews.com/cj/2013/10-08/5350405.shtml>
22. http://news.xinhuanet.com/world/2013-10/23/c_117844571.htm
23. turkish.cri.cn/781/2013/10/25/1s153036.htm
24. <http://turkish.cri.cn/781/2013/10/24/1s153015.htm>
25. <http://network.chinabyte.com/339/12748839.shtml>
26. <http://www.xe.com/currencyconverter/>
27. <http://news.bjx.com.cn/html/20131010/463776.shtml>
28. http://www.pbc.gov.cn/publish/goutongjiaoliu/524/2013/20130930144529392763236/20130930144529392763236_.html
29. <http://finance.chinanews.com/cj/2013/10-09/5354552.shtml>
30. http://news.xinhuanet.com/world/2013-10/13/c_117697616.htm

